

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Web:

<http://www.eltemps.cat>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscripcions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Director de continguts: Àlex Milian.

Coordinadora: Sumpsi Palau

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena i Rosa Serrano (*documentació*).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera i Lluís
Bonada.

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*).

Rúbriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyis, Muriel Casals, Agustí Colomines, Salvador
Cot, Martí Domínguez, Jaume Fàbrega, Llibert Ferri,
Josep Gifreu, Àlex Gorina, Manuel S. Jardí, Alfons
Llorenç, Glòria Marcos, Ricard Mas, Andreu Mas-
Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger Palà, Marta
Pessarrodona, Josep Ramoneda, Jordi Riba, Ferran
Sàez Mateu, Josep Maria Terricabras, Ramon Tremosa,
Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pau Bori (*Belgrad*), Natàlia Boronat
(*Moscow*), Erena Calvo (*Rabat*), Macià Claramunt
(*Castelló*), Raquel Correa (*Brussel·les*), Míriam Díez
(*Roma*), Joan Lluís Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla
(*Amman*), Ricard González (*Washington*), Victòria
Jiménez (*Londres*), Juli Martí (*París*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), A. V. Santamaria (*Alacant*), Gemma C.
Serra (*Berlin*), Maria Josep Siscar (*Ciutat de Mèxic*),
Miquel Toran (*Pequín*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Violeta Camarasa, Alexandre Carbó, Roser Carol, Borja
Català, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent,
Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Corticans, Martí
Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia
Esbert, Enric Faura, Laia Fernández, Carles Gàmez,
David Garrido, Roser Gasol, Salva Giménez, Dani
Gómez (*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupi, Josep
Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià, Joan M.
Oleaque, Roger Padrós, Pelai Pagès, Óscar Palau, Cèsar
Palazuelos, Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon,
Lluç Soler, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Àlvar Valls, Sergi
Vicente.

Traductors: Carme Geronès, Mercè Ardiaca, Blanca
Juan, Sara Roca i Beatriu Vallès.

Col·laboradors gràfics: Fer, José Luis Iniesta, Salvador
Llosà, Toni Payà, Jordi Play i Prats i Camps.

Disseny: Ana Vanesa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Disseny de la portada: Toni Payà.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido (Barcelona). Tel.:
932 384 262.

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí i Quica Sena.

Fotomecànica i impressió: Guada Impressors S.L.

Aldaia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap mitjà: mecànic, fotoquímico, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.

Pedregada al camp

Brussel·les i Rabat han fet un pas endavant per a enfortir les seves relacions polítiques, mitjançant la rúbrica d'un acord comercial que suprimeix progressivament els aranzels de molts productes de l'horta amb denominació d'origen Marroc, per tal que puguin comercialitzar-se lliurement a la UE. És un triomf de la diplomàcia a banda i banda. Però és, sobretot, una derrota per a la nostra pagesia, que malda per a fer sobreviure una terra i un ofici sense els quals el país i el patrimoni paisatgístic serien ben diferents. El nostre camp està ofegat per totes bandes: el menyspreu dels grans fabricants de productes, que paguen misèria als pagesos per la matèria primera, s'afegeix als cops de volant de la política agrària comuna (PAC), que a partir de l'any 2014 homogeneïtzarà les ajudes comunitàries i establirà com a criteri de repartiment l'hectàrea i no pas la productivitat de les explotacions. Alemanya, França, el Regne Unit, Suècia i l'estat espanyol seran els grans damnificats d'aquesta nova política.

Aquest és l'escenari: menys ajudes per a la vella Europa i més competència, tant interna –dels països de l'Europa de l'Est que treballen amb costos molt més baixos– com del nord de l'Àfrica. El pagès de casa nostra, assumint uns marges molt minsos, pot vendre el quilo de taronges a 0,55 euros. L'agricultor marroquí el ven per 0,21 euros, amb aranzels inclosos. A partir d'ara, sense aquests impostos duaners, la deslocalització de l'horta per part d'empreses europees pot esdevenir l'aposta majoritària. De fet, ja hi ha grans productors, sobretot francesos, que han comprat hectàrees al Marroc, des d'on conreen els productes que després comercialitzen a la UE a un preu més baix. Legalment, no serà competència deslleial. Però sí *dumping* social: els pagesos marroquins cobren 5 euros el dia i no tenen drets sindicals. Qui pot competir a Europa contra aquestes condicions? És per això que Brussel·les ha de compensar, a través de la PAC o d'ajudes més ajustades a la realitat dels temps que corren, els pagesos que han de suportar despeses molt més elevades. Perquè els llauradors europeus carreguen no tan sols amb l'obligatorietat de produir aliments sans i de qualitat –els controls a què s'han de sotmetre els productes agraris europeus per a comercialitzar-los no tenen res a veure amb els dels productes extracomunitaris–, sinó també amb una responsabilitat envers la seva societat, que els reclama productes de la terra i que, alhora, aquesta terra sostingui la identitat del seu país. Fer de pagès a casa nostra és alguna cosa més que cultivar albergínies o collir pomes. És tenir a les mans el projecte de sobirania alimentària i, per tant, part de la identitat d'un país.

Als nostres lectors

La taronja marroquina

L'alimentació, a més de salut, és un dels elements bàsics que conformen la identitat. I això és indestruïble del fet que hi hagi una pagesia que conegui els productes tradicionals i n'asseguri la qualitat. I justament això està en joc en aquests moments a Europa, a partir dels acords comercials amb el Marroc i la revisió de la política agrària comuna (PAC), que és l'instrument que ha permès la subsistència d'un sector agrari solvent en aquesta Europa del segle XXI. D'aquí ve la portada d'aquesta setmana, en què volem reflectir la transformació d'un producte clàssic –els cítrics–, el conreu del qual pot acabar a les mans de multinacionals que operen des del Marroc. Els costos laborals i socials d'aquesta competència pot fer inviable la producció al territori europeu.

Salvador Cot